

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/71/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121010671
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121010671.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci odsúdeného S. E., nar. XX.XX.XXXX v R., t. č. vo výkone trestu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 28.01.2022, č. k. 29PP/148/2021-50, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28.04.2022 v Trnave takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného S. E. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava napadnutým uznesením podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona zamietol žiadosť odsúdeného S. E. o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 09.02.2017, sp. zn. 5Tk/1/2016.

Zamietnutie žiadosti okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený splnil formálnu podmienku, teda vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu. Rovnako tak splnil prvú materiálnu podmienku. Tento záver okresný súd oprel o hodnotenie odsúdeného Ústavom na výkon trestu odňatia slobody s poukazom na správanie a vystupovanie odsúdeného, plnenie príkazov a nariadení, cieľov programu zaobchádzania a s prihliadnutím na dosiahnuté disciplinárne odmeny.

Pokiaľ ide o splnenie druhej materiálnej podmienky, okresný súd uviedol, že táto u odsúdeného nebola splnená, nakoľko podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa nedostane do rozporu so zákonom. Okresný súd poukázal najmä na obsah registra trestov odsúdeného, kde má odsúdený evidované 3 záznamy. V prípade odsúdeného okresný súd zhodnotil riziko sociálneho zlyhania u odsúdeného ako veľmi vysoké, a to s poukazom na gradáciu páchania trestných činov. Zároveň poukázal na skutočnosť, že odsúdený už bol v minulosti podmienkovo prepustený z výkonu trestu odňatia slobody rozhodnutím Okresného súdu Trnava zo dňa 06.08.2003 sp. zn. 4 PP/125/2003 a i napriek tomu sa po prepustení opätovne dopustil páchania trestnej činnosti. Okresný súd pripomenul, že samotné plnenie si povinností a riadne správanie počas výkonu trestu odňatia slobody, t. j. v prostredí vynútenej disciplíny, nemôže byť samé o sebe dôvodom na použitie takého mimoriadneho inštitútu, akým je podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Okresný súd mal tak za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmienkovým prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátorka vzdala práva na podanie sťažnosti. Odsúdený voči uzneseniu zahlásil sťažnosť priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí. Podanú sťažnosť odsúdený odôvodnil podaním doručeným okresnému súdu dňa 15.03.2022, v ktorej uviedol, že súd začal

konať až po podaní sťažnosti. Namietal, že znalecký posudok bol vypracovaný až koncom novembra 2021 a tak sa konanie predĺžilo, pričom nový sudca nezobral na vedomie znalecký posudok. Rovnako nebral do úvahy jeho správanie vo výkone trestu. A žiadal, aby jeho žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody bolo vyhovené.

Krajský súd, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal sťažovateľ sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmienené prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu. Presnejšie povedané, odsúdený vykonáva trest odňatia slobody konkrétne od 14.04.2016 do 14.04.2023, na ktorý bol odsúdený podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 09.02.2017, sp. zn. 5Tk/1/2016. Bol odsúdený za zločin, preto bolo potrebné, aby vykonal 2/3 uloženého trestu odňatia slobody, čo splnil dňa 14.12.2020.

Okresný súd tiež správne vyhodnotil, že pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku, túto odsúdený splnil. Vyplýva to z hodnotenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom bolo uvedené, že správanie a vystupovanie menovaného je na požadovanej úrovni, slušné a bezproblémové. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje a plní, je nekonfliktný a bol aj niekoľkokrát disciplinárne odmenený (sedemkrát), pričom potrestaný nebol. Možno konštatovať, že odsúdený plní ciele programu zaobchádzania.

Avšak na to, aby mohol byť odsúdený podmienenčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody musí v zmysle ust. § 66 ods. 1 Trestného zákona spĺňať aj druhú materiálnu podmienku a síce, že je od neho možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Tu aj krajský súd dospel rovnako ako súd okresný k negatívnemu záveru, teda že od neho nie je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Odsúdený bol doposiaľ trikrát súdne trestaný. Dokonca bol podmienenčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody (odsúdený rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 21.01.2003, sp. zn. 6T/311/2002 na nepodmienený trest odňatia slobody 2 roky) dňa 06.08.2003. Napokon aj z hodnotenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody vyplynulo, že resocializačná prognóza je u odsúdeného menej priaznivá.

Zároveň je potrebné zdôrazniť, že trestný čin (za ktorý bol odsúdený a sa nachádza aktuálne v ústave na výkon trestu) páchal po dlhší čas (od roku 2014 do 15.03.2016), na viacerých osobách, ktoré boli v jeho starostlivosti a výchove, pričom im spôsobil fyzické a psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán, neustálym sledovaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilím, izoláciou a iným spôsobom, ktoré ohrozovali ich fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzovalo ich bezpečnosť bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu alebo spánku, hygieny, pričom spôsobil ťažkú ujmu na zdraví.

Krajský súd ďalej uvádza, že okresný súd pochybil, keď pri svojom rozhodovaní neprihliadol na povahu spáchaného trestného činu (v odôvodnení táto skutočnosť absentuje). Táto povinnosť mu explicitne (výslovne) vyplýva z ust. § 66 ods. 2 Trestného zákona, podľa ktorého pri rozhodovaní o podmienenčom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Prihliadaním na povahu spáchaného trestného činu si súdy len plnia zákonnú povinnosť (platí tzv. prezumpcia ústavnosti právnych noriem), preto je vylúčené, aby tým porušovali akúkoľvek zásadu trestného práva. Naopak, k porušeniu zákona by došlo v prípade, ak by súdy povahu spáchaného trestného činu pri svojom rozhodovaní nebrali na zreteľ.

Vzhľadom na vyššie uvedené k námietkam odsúdeného sťažnostný súd len dopĺňa, že sudca, ktorý priberal do konania znalca, pochybil, pretože akékoľvek závery z neho plynúce, nemôžu zvrátiť záver súdu, že odsúdený nespĺňa druhú materiálnu podmienku na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Krajský súd má za potrebné odsúdenému tiež na tomto mieste pripomenúť, že zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu bez

zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Treba zdôrazniť fakt, že na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje žiadny právny nárok. Podmienené prepustenie je odôvodnené len vtedy, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, teda, že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takouto okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmienenom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti. Pokiaľ ide o prognózu budúceho správania sa odsúdeného, aj hodnotenie ústavu u neho konštatuje menej priaznivú resocializačnú prognózu akcentujúc na trestnú minulosť odsúdeného.

Prihliadnuc aj na povahu spáchaného činu (aj na trestnú minulosť odsúdeného) sťažnostný súd dospel k záveru, že od odsúdeného nie je možné s rozumnou istotou očakávať, že tento v budúcnosti povedie riadny život. Spôsob prevedenia skutku nenechávajú ani krajský súd na pochybách o tom, že na dovŕšenie nápravy odsúdeného je potrebné na neho pôsobiť výkonom celého nepodmieneného trestu odňatia slobody. Iba tak bude naplnený účel trestu z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie ako to má na mysli Trestný zákon.

Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.